

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งสำหรับการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้เพราะ การศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนา ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และ สังคม หรืออาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าการให้การศึกษแก่ประชากรของประเทศนั้น เป็น การวางรากฐานของการวางรากฐานของการพัฒนาทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ ศึกษาในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ เป็นบริการที่รัฐพยายามจัด ให้ประชากรอย่างเต็มที่ โดยสนับสนุนให้พลเมืองทุกคนได้รับการศึกษาเท่าเทียมกัน (อาร์ุง จันทวนิช 2523 : 83)

การศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งให้เด็กมีความรู้ความ สามารถขั้นพื้นฐาน และให้สามารถคงสภาพออก เขียนได้ คิคคำนวณได้ มีความ สามารถประกอบอาชีพตามควรแก่วัย สามารถดำรงตนเป็นพลเมืองดีในระบอบการ ปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กระทรวงศึกษาธิการ 2521 : 18) จึงถือได้ว่าการประถมศึกษา เป็นการศึกษาขั้นมูลฐานที่พลเมืองทุกคนจะ ต้องได้รับวิชาที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นวิชาที่พลเมืองทุกคนจะนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ตลอดจนเป็นวิชาพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาด้วย การ ประถมศึกษาเป็นการศึกษาสำหรับมวลชนอย่างแท้จริง นับได้ว่าเป็นระดับการศึกษาที่มีความ สำคัญอย่างยิ่งต่อพลเมืองส่วนใหญ่ของประเทศ เพราะเด็กส่วนใหญ่มีโอกาสได้ เรียนเพียงจบชั้นประถมศึกษา ดังนั้น หากคุณภาพของการประถมศึกษาคอยลงไปยอม จะหมายถึงความค้อยในคุณภาพของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ อันจะมีผลกระทบ ต่อความลาช้าและล่าช้าในการสร้างความเจริญให้แก่ประเทศชาติ (พนัส หันนาคินทร์ 2521 : 65)

คุณภาพของการประถมศึกษาเท่าที่ผ่านมาอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ สิ่งที่น่าสนใจเห็นถึงคุณภาพการประถมศึกษาประการหนึ่งคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อันเป็นองค์ประกอบด้านคุณภาพของนักเรียน ซึ่งมีหน่วยงานต่าง ๆ ได้ทำการวิจัยไว้ อาทิ จากรายงานการประเมินความก้าวหน้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2524 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ส่วนใหญ่ในทุกเขตการศึกษามีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม และคะแนนเฉลี่ยรวมของประเทศในทุก ๆ ด้านต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็ม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, กองวิชาการ 2526 : บทคัดย่อ) จากรายงานการสัมมนาผลการวิจัยตามโครงการวิจัยและวางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษา ปี พ.ศ. 2525 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า ความสามารถพื้นฐานด้านภาษาไทยและเลขคณิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2524 ยังไม่มีความทัดเทียมกันในด้านคุณภาพของนักเรียนประถมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2527 : 87) และจากผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้น ป.6 ระดับประเทศของกองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2528 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ มีนักเรียนที่ได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ซึ่งถือว่ามีผลน่าพอใจ 49 เปอร์เซ็นต์ และ 11 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, กองวิชาการ, เอกสารอัครสำเนา : 1)

สำหรับคุณภาพของนักเรียนในจังหวัดสกล ซึ่งพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า มีแนวโน้มที่น่าเป็นห่วง เพราะเมื่อเปรียบเทียบกับระดับประเทศ จะอยู่ในลำดับที่ต่ำลงเรื่อย ๆ กล่าวคือ

1. จากผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั่วประเทศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ตามโครงการวิจัยและวางแผน

เพื่อพัฒนาการศึกษา ปี พ.ศ. 2525 พบว่า คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียน เท่ากับ 15.98 และ 14.48 ตามลำดับ ซึ่งได้เป็นลำดับที่ 45 และ 54 ของประเทศ จากคะแนนเฉลี่ยของแต่ละวิชาระดับประเทศ เท่ากับ 15.51 และ 15.61 คะแนนเต็มของแต่ละวิชาเท่ากับ 30 คะแนน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2525 : 6)

2. จากผลการประเมินตามโครงการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทางคณิตศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2526 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของจังหวัดสตูล ได้คะแนนค่าสูงสุดของประเทศ จำนวน 3 สมรรถภาพ จากการทดสอบ 4 สมรรถภาพ กล่าวคือ สมรรถภาพที่ 1 เกี่ยวกับการแสดงความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักการและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ ได้คะแนนเท่ากับ 1.97 จากคะแนนเต็ม 6 คิดเป็นร้อยละ 32.83 สมรรถภาพที่ 2 แสดงทักษะในการคิด คำนวณ ได้คะแนนเท่ากับ 3.12 จากคะแนนเต็ม 12 คิดเป็นร้อยละ 26 และสมรรถภาพที่ 3 แสดงทักษะในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ได้คะแนนเท่ากับ 2.97 จากคะแนนเต็ม 12 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 24.75 (กรมวิชาการ 2528 : 30-35)

3. จากผลการประเมินคุณภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับประเทศ ของกองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2527 พบว่า คุณภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของจังหวัดสตูลค่ามาก จักอยู่ในลำดับที่ 65 ของประเทศ และได้คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยร้อยละ 44.25 นักเรียนที่มีผลน่าพอใจหรือได้คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป เพียงร้อยละ 37 จักอยู่ในลำดับที่ 62 ของประเทศ และได้คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์เพียงร้อยละ 26.56 นักเรียนที่มีผลน่าพอใจร้อยละ 8 จักอยู่ในลำดับที่ 69 ของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, กองวิชาการ เอกสารอัครสำเนา : 6)

จากเหตุผลดังกล่าวน่าจะได้ศึกษาวามิจัยหรือองค์ประกอบใดบ้างที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งเรื่องนี้ได้มีการศึกษาอย่างกว้างขวาง และพบว่า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ หลายประการ ดังนี้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางค่านิยมและทัศนคติ (Anastasi และ Havighurst อ้างถึงใน อรรถพรณ วีระกะลีส 2523 : 3-4) โดยกล่าวถึงข้อสรุปของ เทอร์แมน ว่า ความแตกต่างของความสำเร็จของบุคคลที่มีระดับสติปัญญาเท่ากัน ส่วนใหญ่เนื่องจากองค์ประกอบที่ไม่เกี่ยวกับสติปัญญา นอกจากนี้ เมอร์เฮนส์ (Merherns 1973 : 402) ได้กล่าวว่านักเรียนจะเรียนได้ก็เพียงใคั้น ไม่ได้ขึ้นกับความสามารถทางเชาว์ปัญญาอย่างเกี่ยว องค์ประกอบอื่นก็อาจมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ เช่น วุฒิภาวะ แรงจูงใจ ทักษะทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของทราฟเวอร์ (Travers 1953 : 356-402) พบว่า สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของนักเรียน นอกเหนือจากสติปัญญาก็คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อนสนิท ปัญหาส่วนตัว สภาพทางบ้าน และวิธีเรียน

เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญานี้ ได้มีผู้วิจัยหลายท่านพบว่าเมื่อองค์ประกอบหลายประการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อาทิ อรรถพรณ วีระกะลีส (2523 : บทคัดย่อ) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1,333 คน พบว่า ตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิชาภาษาไทยคือ ขนาดของโรงเรียน น้ำหนักของนักเรียน รายได้ของครอบครัวต่อปี และครูวุฒิ ป.กศ.สูง และจากผลการวิจัยของ สอนอง เกรือมาก (2520 : 96-99) พบว่า นักเรียนที่เรียนกับครูที่มีประสบการณ์การสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เท่ากัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ สมบูรณ์ สว่างวรชากิ (2520 : 86) ได้วิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนกับครูที่มีวุฒิเท่ากัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และถ้าเปรียบเทียบประสบการณ์การสอนของครูผู้สอนปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนจากครูที่มีประสบการณ์เท่ากันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

นอกจากนี้ สานนท์ ฉายศรีศิริ (2522 : 51-52) ได้ศึกษาองค์ประกอบบางประการที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ในจังหวัดนครปฐม พบว่า องค์ประกอบทางคำที่ไม่ใช่สติปัญญาที่มีตัวพยางค์ที่ติดเกี่ยวกับตัวนักเรียน คือ สติการชากเรียน และทัศนคติที่มีต่อวิชาคณิตศาสตร์ สำหรับตัวพยางค์ที่ติดเกี่ยวกับตัวครูคือ วุฒิกู

ผลการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบทางคำนักเรียน ซึ่งเป็นตัวพยางค์ใดก็มีอีกหลายประการ อาทิ จากรายงานการวิจัยและประเมินผลประสิทธิภาพของการประถมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2527 : 163) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนคือ สภาพเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียน การเรียนชั้นอนุบาล ความพร้อมและทัศนคติของผู้เรียน

สำหรับองค์ประกอบคำภาษาที่ใช้นั้น สถาบันส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการศึกษา (2528 : 115) ได้ศึกษาวิจัยพบว่าภาษาที่ใช้ที่บ้านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในลักษณะที่ว่า ถ้านักเรียนมาจากครอบครัวที่พูดภาษาไทยกลางที่บ้านตลอดเวลาจะมีผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์สูง ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่ใช้ภาษาไทยกลางที่บ้านเพียงเล็กน้อยหรือไม่พูดภาษาไทยกลางเลย จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รัตนาศิริพานิช (2507 : 28-29) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจในการฟังและผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พูดภาษาไทยกลางในจังหวัดพระนครและภาษามลายูในจังหวัดปัตตานี พบว่า นักเรียนแรกเข้าเรียนที่พูดภาษามลายูที่บ้าน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาน เลขคณิต และเขียน สู้นักเรียนที่พูดภาษาไทยกลางเป็นประจำไม่ได้

การใช้ภาษาจึงเป็นองค์ประกอบอีกประการหนึ่งที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพราะจังหวัดสุลมีประชากรที่นับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 67.66 เปอร์เซ็นต์ นับถือศาสนาพุทธ 32.18 เปอร์เซ็นต์ นอกนั้นนับถือศาสนาอื่นเกี่ยวกับภาษาที่ใช้ส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยท้องถิ่นมีก็ได้ รองลงมาใช้ภาษามลายู 37.38 เปอร์เซ็นต์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 16)

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า องค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญาซึ่งมีอิทธิพลต่อคุณภาพหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนประกอบด้วยปัจจัยใหญ่ ๆ 3

คำนี้คือ ปัจจัยคำนี้ตัวนักเรียน ปัจจัยคำสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และปัจจัยสภาพแวดล้อมที่บ้าน ท้ายเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า ปัจจัยทั้งสามคำนี้มีตัวแปรใดบ้างที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียน

หนึ่ง การวิจัยครั้งนี้ได้มุ่งเน้นปัจจัยบางประการที่คาดว่ามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพราะคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งที่ดีจรรยาได้จากประสิทธิภาพ โดยเฉพาะประสิทธิภาพของผลผลิต คือ ผู้จบการศึกษา การพิจารณาคุณภาพก็คือ การแสวงหาว่าผู้จบการศึกษามีคุณสมบัติตามที่ต้องการหรือไม่ และมีปัจจัยใดบ้างที่ทำให้เกิดคุณสมบัติดังกล่าว ในบรรดาคุณสมบัติของผู้จบการศึกษา ตัวบ่งชี้ที่นิยมและแพร่หลายคือ คะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน โดยเฉพาะสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา คะแนนวิชาภาษาไทย และวิชาคณิตศาสตร์ คือ สัมฤทธิ์ผลที่นักวิจัยมักเป็นตัวประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2527 : 7) ถึงแม้ว่าการทดสอบนักเรียนด้านภาษาไทยและคณิตศาสตร์ จะไม่ใช่คุณภาพของนักเรียนทั้งหมด แต่ก็เป็นส่วนหนึ่งของคุณภาพของนักเรียนที่อาจมีความสัมพันธ์กับความสามารถในลักษณะอื่น ๆ ที่แสดงถึงคุณภาพของนักเรียน ดังนั้นผลการทดสอบดังกล่าวจึงน่าจะเป็นดัชนีชี้วัดคุณภาพของนักเรียนได้เช่นกัน นั่นคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและคณิตศาสตร์เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของประถมศึกษา (บันได พงษ์วัน 2528 : 20)

จากสภาพปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพการประถมศึกษาในจังหวัดสตูลซึ่งมีผลไม่น่าพอใจดังกล่าวแล้ว และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายหลักของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เกี่ยวกับการเร่งคุณภาพหรือยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาของจังหวัด ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการประถมศึกษาในระดับจังหวัด จึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องนี้ ทั้งนี้เพื่อต้องการนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนและกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของจังหวัดให้มีระดับดีขึ้น และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดการประถมศึกษาของจังหวัดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยคัสรรที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยคัสรรที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำถามในการวิจัย

คำถามที่จะศึกษาในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

1. ทิวพยากรณ์สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับปัจจัยคานตัวนักเรียน ประกอบด้วยตัวแปรอะไรบ้าง
2. ทิวพยากรณ์สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับปัจจัยคานสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ประกอบด้วยตัวแปรอะไรบ้าง
3. ทิวพยากรณ์สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับปัจจัยคานสภาพแวดล้อมทางบ้าน ประกอบด้วยตัวแปรอะไรบ้าง

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยคัสรรที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เฉพาะสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลุ ปีการศึกษา 2528 เท่านั้น

สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษามี 2 ประเภทคือ ตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ตัวแปรแต่ละประเภทยังมีดังนี้

ก. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือตัวแปรที่ศึกษาในฐานะที่เป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัย 3 ด้านคือ

1. ปัจจัยด้านตัวนักเรียน

ตัวแปรที่นำมาศึกษามีดังนี้

- 1.1 สุขภาพ (ความสมบูรณ์ของร่างกาย)
- 1.2 สถิติการขาดเรียน
- 1.3 ระยะเวลาในการเดินทางจากบ้านมาโรงเรียน
- 1.4 การเรียนชั้นอนุบาลหรือชั้นเด็กเล็ก
- 1.5 ความคาดหวังในการศึกษาต่อ
- 1.6 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 1.7 เจตคติในการเรียน

2. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

ตัวแปรที่นำมาศึกษาเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับครูผู้สอนและภาษาที่นักเรียนพูดที่โรงเรียน ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับ

- 2.1 วุฒิกู
- 2.2 การอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร
- 2.3 ประสบการณ์ในการสอน
- 2.4 การเตรียมการสอน
- 2.5 การใช้สื่อการเรียนการสอน
- 2.6 การสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างนักเรียน

2.7 การบริการสนับสนุนการสอน

2.8 ภาษาที่ใ้ช้พูดที่โรงเรียนของนักเรียน

3. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่บ้าน

ตัวแปรที่นำมาศึกษามีดังนี้

3.1 การนับถือศาสนาของผู้ปกครอง

3.2 อาชีพของผู้ปกครอง

3.3 การสนับสนุนทางการเรียนของผู้ปกครอง

3.4 ภาษาที่ใ้ช้พูดที่บ้านของนักเรียน

ข. ตัวแปรตาม (Dependent variables) คือตัวแปรที่ศึกษาในฐานะเป็น
ตัวเกณฑ์ ตัวแปรที่ศึกษามีดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ปีการศึกษา 2528

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ปีการศึกษา 2528

ข้อกกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ถือว่า

1. วัน เวลา ในการสอบที่ต่างกันเพียงเล็กน้อยในช่วงการเก็บข้อมูลไม่มี
ผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้
จากการทดสอบภาษาไทยและคณิตศาสตร์นั้น มีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. ตัวแปรที่นำมาศึกษาอาจไม่ครอบคลุมปัจจัยบางประการ อาทิ พื้นความรู้เดิมของนักเรียน ความตั้งใจเรียนและเจตคติต่อโรงเรียน ทัศนคติต่อการศึกษาและอนาคตของบุตร เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากมีข้อจำกัดเกี่ยวกับเวลาและภาษา แต่อย่างไรก็ตาม ตัวแปรที่นำมาศึกษาในครั้งนี้ก็เป็นตัวแปรที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกมาจากผลการวิจัยในอดีต ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งค้นพบว่ามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หรือในกรณีที่ผู้วิจัยสงสัยว่าจะนำมาศึกษาด้วย
2. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางบ้าน ได้จากการสอบถามสอบถามของนักเรียน ข้อมูลที่ได้อาจไม่ตรงตามสภาพที่ผู้ปกครองตอบ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ปกครองของนักเรียนบางส่วนอ่านภาษาไทยไม่ได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสตูล
2. เป็นข้อมูลในการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสตูล
3. เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของโรงเรียนและการนิเทศภายในโรงเรียน
4. เป็นข้อมูลสำหรับผู้เกี่ยวข้องของทางการศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในหน่วยงานที่รับผิดชอบให้สูงขึ้น

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2528 ซึ่งใช้แบบทดสอบของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2527

2. ปัจจัยค้ำค้ำสร หมายถึง ตัวแปรอิสระหรือตัวพยากรณ์ที่เลือกมาศึกษาและคาดว่าจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง สิ่งที่มีส่วนส่งเสริมความสามารถในการเรียนหรือสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อความสามารถทางการเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ไม่ใช่สปีคัลญา ประกอบด้วย ตัวแปรที่ศึกษาเพื่อใช้เป็นตัวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่

3.1 ปัจจัยค้ำค้ำนักเรียน หมายถึง สภาพเกี่ยวกับตัวนักเรียน ได้แก่ สุขภาพ สถิติการขาดเรียน ระยะเวลาในการเดินทางจากบ้านมาโรงเรียน การเรียนชั้นอนุบาลหรือชั้นเด็กเล็ก ความคาดหวังในการศึกษาต่อ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติในการเรียน

3.2 ปัจจัยค้ำค้ำสภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง สภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับครูผู้สอนภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ได้แก่ วุฒิศร การอบรมเกี่ยวกับหลักสูตร ประสบการณ์ในการสอน การเตรียมการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างนักเรียน การบริการสนับสนุนการสอน และภาษาที่ใช้พูดที่โรงเรียนของนักเรียน

3.3 ปัจจัยค้ำค้ำสภาพแวดล้อมที่บ้าน หมายถึง สภาพโดยทั่วไปของครอบครัวของนักเรียน ได้แก่ การนับถือศาสนาของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง การสนับสนุนทางการเรียนของผู้ปกครอง และภาษาที่ใช้พูดที่บ้านของนักเรียน

4. สุขภาพ หมายถึง ความสมบูรณ์ของร่างกายของนักเรียน ซึ่งได้จากการหาความสัมพันธ์ของอายุกับน้ำหนักของนักเรียนตามตารางการเจริญเติบโตของกองโภชนาการ กระทรวงสาธารณสุข แบ่งเป็น เหนือกว่าปกติ ปกติ และขาดสารอาหาร

5. สถิติการขาดเรียน หมายถึง จำนวนวันที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างไม่มาเรียนในภาคต้นและภาคกลาง ปีการศึกษา 2528

6. ความคาดหวังในการศึกษาต่อ หมายถึง นักเรียนต้องการจะศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาหลังจากจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือไม่

7. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาของบุคคลที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จจุดลงไปด้วยดี ไม่ย่อท้ออุปสรรค ท่องการอิสระในการแสดงออกทั้งในสิ่งที่ป็นรูปธรรมและแนวความคิด มีความรู้สึกที่ต้องการชัยชนะในการแข่งขันหรือการกระทำที่ดีเกินกว่าบุคคลอื่น เพื่อให้เท่าเทียมกับมาตรฐานอันสูงส่งที่ตนเองได้ตั้งใจไว้ ซึ่งสามารถวัดเป็นคะแนนได้จากแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

8. เจตคติในการเรียน หมายถึง สภาพความรู้สึกของจิตใจและอารมณ์ต่าง ๆ เช่น ความชอบไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจของนักเรียนที่มีต่อกลุ่มทักษะภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ซึ่งสามารถวัดเป็นคะแนนได้จากแบบวัดเจตคติในการเรียนภาษาไทยและคณิตศาสตร์

9. การสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างนักเรียน หมายถึง การสอนโดยให้นักเรียนบางคนทำแบบฝึกหัดที่แตกต่างจากคนอื่นมากนักน้อยเพียงใด

10. การบริการสนับสนุนการสอน หมายถึง การได้รับบริการต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมการสอนให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตร ได้แก่ การบริการคานการนิเทศการศึกษา การบริการคานสื่อการเรียนการสอน การบริการคานการวัดผล การเรียน และการบริการห้องสมุด

11. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนซึ่งจำแนกตามจำนวนนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แบ่งเป็น 5 ขนาดดังนี้
- โรงเรียนขนาดเล็กมาก คือ โรงเรียนที่มีนักเรียน 20-120 คน
 - โรงเรียนขนาดเล็ก คือ โรงเรียนที่มีนักเรียน 121-359 คน
 - โรงเรียนขนาดกลาง คือ โรงเรียนที่มีนักเรียน 360-719 คน
 - โรงเรียนขนาดใหญ่ คือ โรงเรียนที่มีนักเรียน 720-1,079 คน
 - โรงเรียนขนาดใหญ่มาก คือ โรงเรียนที่มีนักเรียน 1,080 คนขึ้นไป
- (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 3)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างประชากร กลุ่มตัวอย่างประชากรคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2528 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร จำนวน 561 คน และครูผู้สอนภาษาไทยและคณิตศาสตร์แก่นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 47 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามและแบบทดสอบ มี 4 ฉบับคือ
- ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามนักเรียน
 - ฉบับที่ 2 เป็นแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 - ฉบับที่ 3 เป็นแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 - ฉบับที่ 4 เป็นแบบสอบถามครูผู้สอนภาษาไทยและคณิตศาสตร์

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีสถิติแบ่งเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับปัจจัยคัตสรร และวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและคณิตศาสตร์ จำแนก

ตามปัจจัยคัดสรร โดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ สำหรับตอนที่ 3 นั้น เป็นการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์คือ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และคณิตศาสตร์ โดยใช้สถิติ การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise Multiple Regression Analysis) การวิเคราะห์ดังกล่าวใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSSX (Statistical Package for the Social Sciences) ที่สถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การนำเสนอผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งเป็น 5 บทดังนี้

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย คำถามในการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ข้อตกลงเบื้องต้น ข้อจำกัดในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับ

บทที่ 2 หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง กล่าวถึง หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งของไทยและต่างประเทศ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากร และกลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล กล่าวถึง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับของปัจจัยที่ศึกษา โดยนำเสนอในรูปแบบบรรยายประกอบตาราง

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ กล่าวถึง
วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการ
วิจัยและข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

บรรณานุกรม แสดงรายการหนังสือ และเอกสารต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบ
ในการวิจัย

ภาคผนวก ประกอบด้วยแบบสอบถามและอื่น ๆ